

น บุพพบท กัมมชารยสมาส หรืออุภยัตปปริสสมาส

น บุพพบท กัมมชารยสมาส หรืออุภยัตปปริสสมาส คือ กัมม-ชารยสมาสที่มี น นิบาตเป็นบทหน้า บทหลังเป็นนามนาม เมื่อลง น นิบาตแล้วมีวิธีแปลง น ดังนี้

๑. พยัญชนะอยู่หลัง น แปลง น เป็น อ เช่น

น พุราหฺมโณ อพุราหฺมโณ (อัย ชโน)

(อ.ชน นี้ ไม่ใช่พราหมณ์ ชื่อว่า อพุราหฺมโณ ๑ แปลว่า ไม่ใช่พราหมณ์)

น วสฺโส อวสฺโส (อัย ชโน)

(อ.ชน นี้ ไม่ใช่คนถ้อย ชื่อว่า อวสฺโส ๑ แปลว่า ไม่ใช่คนถ้อย)

๒. สระอยู่หลัง น แปลง น เป็น อนุ เช่น อนสุโส

น อสุโส อนสุโส (อัย สตุโต)

(อ.สัตว์ นี้ ไม่ใช่ม้า ชื่อว่า อนสุโส ๑ แปลว่า ไม่ใช่ม้า)

น อริโย अनริโย (อัย ชโน)

(อ.ชน นี้ ไม่ใช่พระอริยเจ้า ชื่อว่า अनริโย ๑ แปลว่า ไม่ใช่พระอริยเจ้า)

วิเคราะห์และแปลบทสมาส

น มนุสุโส อมนุสุโส (อัย ชโน)

อสุสมโณ (อัย ชโน)

น สมโณ อสุสมโณ (อัย ชโน)

อสงฺกิลิฏฐา (ทฺมมา)

น สงฺกิลิฏฐา อสงฺกิลิฏฐา (ทฺมมา)

อปฺริยาปฺนฺนา (ทฺมมา)

น ปฺริยาปฺนฺนา อปฺริยาปฺนฺนา (ทฺมมา)

อโลโก

น โลโก อโลโก

อมิตฺโต (อัย ชโน)

น มิตรฺโต อมิตฺโต (อัย ชโน)

อนิสฺสโร (อัย ชโน)

น อิสฺสโร อนิสฺสโร (อัย ชโน)

อกตฺวา

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

น กตฺวา อกตฺวา
อกโรนฺโต
น กโรนฺโต อกโรนฺโต
น อัญญฺโฐ อนิญฺญฺโฐ
อญฺญฺวาโท
น อญฺญฺวาโท อญฺญฺวาโท
อนาทาย
น อาทาย อนาทาย
อโนโลเกตฺวา
น โอลเกตฺวา อโนโลเกตฺวา

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงแปลเป็นภาษาไทย

ตเมโก ปณฺฑิตปฺริโส สุตฺวา “อจฺฉริยา วต โภ ฆมฺม-เทสฺนา, สุขการณฺ กถิตฺ;
มยา อิมาสฺ ทฺวินฺนํ สมฺปตฺตีนํ นิปฺผาทนกกมฺมํ กาทฺตุํ วฏฺฏตีติ จินฺเตตฺวา “ภนฺเต เสว
มยฺหํ ภิกฺขุ คณฺหเถติ เถรํ นิมฺนฺเตสิ ฯ”